

Asia: VM183:00/2017 ja VM/1631/03.01.00/2018

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi julkisen hallinnon tiedonhallinnasta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Eri laeissa olevan sääntelyn kokoaminen yhteen julkisen hallinnon tiedonhallintaa sääntelevään yleislakiin ja perustan luominen yhtenäisille menettelytavoille tietojen käsittelyn osalta on kannatettavaa.

2. Arvionne lukuun 2 Nykytila

Ei kommentoitavaa.

3. Arvionne lukuun 3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Ei kommentoitavaa.

5. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 1 yleiset säännökset (pykälät 1-4 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Vastuiden jakaminen tiedonhallintayksikön ja viranomaisen välillä tuo sääntelyyn selkeyttä.

Myös arkistoinnin käsitteen erottaminen tietovarannossa tapahtuvasta tiedon säilyttämisestä selkeyttää käsitteistöä.

6. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 2 Julkisen hallinnon tiedonhallinnan yleinen ohjaus (pykälät 5-9 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Yhtenäisten menettelytapojen saavuttamiseksi tiedonhallinnan yleinen ohjaus on erittäin tärkeää. Tiedonhallintalain säännösten täytäntöönpanossa olisi voitava hyödyntää yhteisiä menettelytapoja, jottei käy niin, että jokaisessa tiedonhallintayksikössä käytetään resursseja sellaisten kysymysten ratkaisemiseksi, joista voidaan antaa yleiset ohjeet.

7. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 3 Tiedonhallinnan suunnittelu ja kuvaaminen (pykälät 10-12 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Nykyisten eri säädöksiin hajautettujen tiedonhallinnan suunnittelu-, arviointi- ja kuvausvelvoitteiden keskittäminen yhteen lakiin on kannatettavaa.

Edellytettävä tiedonhallintamalli on hyvin laaja. Tiedonhallintayksikön toimintaprosessien, tietovarantojen, tietoaineiston, tietojärjestelmien ja tietoturvajärjestelmien kuvaaminen yhdessä asiakirjassa samalla kun käytännön järjestelyt on saatettava lakiehdotuksen säännöksiä vastaaviksi, on huomattava ja aikaa vievä tehtävä, mikä tulisi huomioida siirtymäsäännösten aikarajoissa.

8. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 4 Tietoturvallisuus (pykälät 13-18 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Ei kommentoitavaa.

9. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 5 Turvallisuusluokittelu (pykälät 19-22 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Ei kommentoitavaa.

10. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 6 Asian ja palvelujen tiedonhallinta (pykälät 23-26 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Luvussa esitetyt vaatimukset johtanevat monessa tiedonhallintayksikössä asiahallintajärjestelmän päivittämiseen tai uudistamiseen. Varsinkin pienemmät tiedonhallintayksiköt ovat asiakasrekisterien osalta eri tietojärjestelmien toimittajien varassa. Vaatimusten täyttäminen edellyttää näin ollen, että tarjolla on vaatimukset täyttäviä asiarekistereiden tietojärjestelmiä. Oletettavaa on, että tiedonhallintayksiköt joutuvat tietojärjestelmien hankintahinnoissa maksamaan vaadittavista tietojärjestelmien uusista toiminnallisuuksista, kuten mahdollisuudesta muodostaa tietopyynnön esittelijälle hakemisto asiakasrekisterin julkisista tiedoista. Käsittääksemme arvioissa kunnille lakiuudistuksesta koituvista kuluista ei ole huomioitu asiarekisterin tietojärjestelmän uusimisesta aiheutuvia kuluja.

11. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 7 Tietoaineistojen muodostaminen ja sähköinen luovutustapa (pykälät 27-31 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Tietoaineistojen käsittely vain sähköisessä muodossa on loogista ehdotetun lakiuudistuksen kokonaisuutta ajatellen. On myös selkeää, ettei laki salli aineiston säilyttämistä sekä sähköisessä että paperisessa muodossa. On kuitenkin huomioitava, että tiedonhallintayksiköissä on huomattava määrä sinne jo saapunutta paperimuodossa olevaa tietoaineistoa, jota on edelleen hallittava kyseisen aineiston elinkaaren ajan.

12. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 8 Tietoaineistojen säilyttäminen ja arkistointi (pykälät 32-38 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Ei kommentoitavaa.

13. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 9 Erinäiset säännökset (pykälät 39-40 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

15 kuukauden siirtymäsäännös on kovin lyhyt huomioiden lakiehdotuksen kokonaisvaatimukset. Uuden lain myötä monessa tiedonhallintayksikössä ainakin kuntapuolella on käytävä läpi prosessit,

laadittava uudet laajat kuvaukset (tiedonhallintamalli ja kuvaus asiakasrekisteristä) ja uusittava asiahallintaohjelma. Tämän kokonaisuuden toteuttaminen 15 kuukaudessa on epärealistista.

14. Muut huomiot

Ei kommentoitavaa.

Vaikutusten arviointi

Tiedonhallinnan suunnittelu ja kuvaaminen:

Tietoturvallisuus:

Asian ja palvelujen tiedonhallinta:

Tietoaineistojen luovuttaminen ja sähköinen luovutustapa:

Tietoaineistojen säilyttäminen ja arkistointi:

Muuta huomioitavaa:

Tiedon elinkaaren hallinnan sääntely ja velvoite käsitellä tietoaineistot ensisijaisesti sähköisesti on hyvä asia. Tiedonhallintayksiköt lähtevät kuitenkin toteuttamaan säännöksiä hyvin erilaisista lähtökohdista. Näin ollen tiedonhallintalain velvoitteiden haltuunotto on prosessina hyvinkin erilainen eri tiedonhallintayksiköissä, mikä näkyy muun muassa tarvittavien resurssien (niin taloudellisten kuin henkilöresurssienkin) määrässä. On tärkeää, että tiedonhallintayksiköitä tuetaan prosessissa koulutuksella ja opastuksella. Mikäli siirtymäsäännökset pysyvät ehdotettuina, on erikseen huomioitava, että opastusta ja koulutusta lain vaatimusten toteuttamiseksi on oltava käytettävissä samalla kun laki tulee voimaan.

Lönnfors Kristina
Loviisan kaupunki - kaupunginhallitus